

abonnement pour un an
350 Piastres
Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :
« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865
XXIII ème ANNÉE
1 Mars 1928 No. 247

آبونمان : سنه لکی [24 نسخه]
تورکیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون
3 بچق، اعلا کاغذلیسی 5 لیرادر.

اداره خانه سی :
جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول 865

یکرمی اوچنچی سنه

نومرو 247 - 1 مارت 928

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموع

صحت و حیات ستونی

ورمه حرب اعرفی

همتی مشکوردر. بوندن بر بوجوق سنه قادار اول (اجتهاد)
نسخه لرینک برنده (ورمله مجادله) زمینی اوزه رنده
اسکیمه مش اولان، بعضی مطالعه لریمزی یازمشدق.
بو مطالعه لردن، بومناسبتنه بر قاچ سطر افرازایدیورز.

ورم مجادله سی آوروپاده و آمریقاده

ورم عرق بشرک اک بی امان دشمنلرندن بری اولایه دوام
ایدیور. (آوروپا) ده و (آمریکا) ده ورمه قارشی و متورملر
ایچون صرف اولونان همت حقنده بر فکر ویرمک ایسته یورم.
بتون دنیا ده و فیات عمومی نک یوزده اون بر الی اون بشی
آق جکر ورمندندر؛ تخریباتک دهشتی کوسته رن شورق لری
قید ایدیم :

اون دو قوزنجی عصرده (فرانسه) نک یابدینی بتون
محاربه لرده کی ضایعاتی ایکی میلیون نفوسدر. عینی عصر ظرفنده
ورمدن وفات ایدن فراشز لریک عددی ایسه «اون» میلیون در!
آوروپاده، آمریقاده ورمه قارشی عظیم جدالر تأسیس
ایدیشدر: آلمانیا ده بوندن اون بش سنه اول ۱۶۹
ساناتوریم، ۱۵۰۰ دیسپانسر، ورملی چوجوق لره مخصوص
۵۹ مؤسسه و متورملره مخصوص ۱۲۱ اورمان استراحتخانه سی
واردی. صوک اون بش سنه اثنا سنده بومؤسسه لریک عددلری
آرغش اولاق محققدر.

کذاک اون بش سنه اول آمریقای شمالی ده یتاقلرینک
مجموعی اوتوز بیکه بالغ اولان ۱۰۰ ساناتوریم، ۵۰۰ دیسپانسر
واردی. [*]

[*] آمریقای شمالی ده صحت عمومی ایچون کرک دولت کرک
بالدات خلق طرفندن صرف ایدیلن همت چوق بیوک دروبو همتک

کنج تورکیا جمهوریت مرک معنوی فتح لریدن بری ده،
صحیه و معاونت اجتماعی و کالتی نامیله بر دولت دائره سی
وجوده کتیرمک اولمشدر. مطلقیت و مشروطیت دور-
لرنده بویله بر نظارت یوقدی. امور صحیه، داخلیه
نظارتنه مربوط بر صحیه مدیر عمومی طرفندن اداره
اولونوردی. مدیر عمومی نک صلاحیتی محدود وهرایشده،
مسائلک علمی اولماق اعتباریله، بیکانه سی بولوندینی داخلیه
ناظرینه مراجعت و اونک رای و مساعدیه سی اولماقجه هیچ
برشی یاپامایه مجبور و محکومدی. حالبوکه صحیه دائره سی
دولت دائره لرینک اک مهمی عد اولونماق لازمدر،
اوه حیات دائره سی در. حیانسز، سختسز ایسه هیچ بر
شینک لزوم وفائده سی اولمادینی آشکاردر.

برقاچ کون اول صامسون صحیه و معاونت اجتماعی
مدیری دو قنور مظهر بک اوغامزدن «صامسون ورمه
مجادله جمعیتی» آدیله بر کوچوک روشور آلدق.
صامسونده ورمه قارشی سفر رلک اعلان ایدیلدیکنی
بیلدیریور. بو بایک کچیکمش بر سفر برلکدر. (ازمیر)
بر آز داها اول داوراندی. فقط هیچ اولماقندنسه کیج
اولماق اولادر. دو قنور مظهر بک اجتهاد طالع فکریه سندن در.
رسمی وظائف صحیه سی ایفا ایتدیکدن صوکره (اجتهاد)
صحیفه لرنده طبی و صحی نشریات یله ده صحت عمومییه خدمتک
شمول منطقه سی بیوتیور، صامسون والیسی بکک ده صحی

حزن و كدر و رمه يك بيوك برقاي آچدينی شبهه سزدر، بوندن اونوز سنه اول حيدر پاشا خسته خانه سنده اعراض عييه معلم موانی بولونديغ صيره ده كوز قوغوشنده، بل صوتوقلغی ميقر و بی كوزلرینه سرایت ایتدیرمیش بر نفر خاطر لایورم؛ آرسلان کبی بر ده لیقانی اولان بو آناتولو نفر «أوفتالمای یله نوراجیائی» دن ایکی کوزنی غائب ایده رک نعمت رؤیتدن تماماً محروم اولش بوندن و بحق صوك درجه ده عظیم بر کدر و یأسه دوشمش و، بر آی ظرفنده، «فتیزی غلو پانت» دنیلن سریع و مدھش ورمدن آریوب آقش، وفات ایتشدی.

حکومت ورمه مجادله وظیفه سنی نه قادر اینی و چوق تشویق و اجرا ایسه ینه کافی دکادر. بن بوراده حکومتده دکل اهالی به خطاب ایتک ایستهرم. شرق الک بیوک دردلرندن بری «تاتیزم» دنیلن وهر آدیده حکومتدن یاردم طلب و تمی ایتکدن عبارت اولان حالت روحیه در. «لاتین» حرنش الک بارز دردی اولان بو درد، آنغول ساقسونلرده حد اصغری به ارجاع اولونمشدر: اصناف جمعیتلری، شرکتلر، «برلک» لر الخ... حکومتک مهم برقم و وظائفی بایلاششلردر و حکومته هان هان، یالکز مناسبات و سیاسیات خارجی به بیراقشلدردر. آلمانیا عمله برلکلرینک «قرانقن قاصا» یعنی «خسته لرقاسه سی» دنیلن مؤسسه لری واردرد، که ایچلرندن خسته اولانلرک تداوی مضرلری بورادن ویریلیر. بو برسیفورطه مؤسسه سی دیمکدر. هر سیفورطه لی سنه ده ۲۶ فرانق ویریر بونک یاریسی بالذات ایچی طرفندن یاریسی ده باطرون لر طرفندن تأدیه اولونور. ۱۸۹۷ تاریخنده بوصورته سیفورطه لی لرك عددی ۸,۳۳۹,۳۱۹ ایدی. بونلرک وارداتی ۲۰۹ میلیون، مصارف عمومیه لری ۱۶۷ میلیون آلتون فرانق ایدی. حرب عمومیدن صوکره بو سیفورطه لیلرک عددی ۱۱ میلیون زیاده اولدی.

۱۸۷۰ ده بوصحی تدبیرلاری اولاراق انکلتزده وفیات ۱۰۰۰ ده ۳۲۲۴ دن ۱۸۸۸ دوشمشدی. ۱۸۸۹ ده ایسه بیکده ۷۹ ایتشدرد. بر فرانسز اولان معلم Leelere «انکلتزده اتخاذ اولونان بو حفظ الصحه تدبیرلری اتخاذ اولونسه ایدی فرانسه سنه ده ۱۵۰,۰۰۰ انسان تصرف ایدردی.» دیور.

عمله برلکلری ساناتوریملره، خسته خانه لره هر سنه مهم مبالغ تبرع ایدرلر و بوتبرعه مقابل ساناتوریملرده و خسته خانه لرده «برلک» لری اعضاسندن خسته اولانلر ایچون معین مقدارده یاتاخی کندیلرینه مخصص بولندورولر. بو نوع اشتراکلره ساناتوریملره و خسته خانه لره سنوی بر تخصیصات ویرمک سورتیه ساناتوریم و خسته خانه و امالی مؤسسات صحیه ده ذی الید اولماق سایه سنده «فورپوراسیون» لر افرادی و علی العموم اهالی آره سنده ورم و فیاتی انکلتزده، آلمانیا ده ۴۰ سنه ظرفنده چوق آزامشدر. Hygiène sociale یعنی حفظ الصحه اجتماعی اسمیه کوزل وشیمدی بر آراسکیمش بر ائرك مؤلفی اولان Dr. E. Duclaux

هر اون بیک نفوسه نسبتله ورم و فیاتی (بلجیقا) ده ۱۴، (آلمانیا) ده ۱۵، (انکلتزده) ده ۱۹ اولدینی حالده، ۱۲۳۴ سنه سنده بزده بورقم ۲۷ به بالغ اولشدی. بزم احصائیات تشکیلتمزک قصورلی اولمسی ده نظر اعتباره آلینبرسه بزده ورمدن اولنلرک مقداری بو رفق چوق فوقته حقیق محققدر.

صوك سنه لرده ورمه مجادله ایچون بزده ده ممکن صرتبه غیرت کوسته رله به باشلامشدر. فقط هنوز بلغاریا درجه سنده بیله بوایشه مشغول اولاماقده نز. بلغاریا خسته خانه سی اطبا سندن دو قتر نیقو لایفک بزده ویرمیش اولدینی وثائقه نظر آبلغاریا ده ورمه مستعد چوجوقلر ایچون متعدد مؤسسه محبه واردر. ورمه مجادله به معطوف اون بش مجموعه نشر اولونماقده در. سنه نك معین کونلرند فقیر متورملره معاونت ایچون شفقت مسامح لری و سائر امله مهم مقدارده پاره طوبیلا بقده در. برمتورمی اهتمام واعتنا ایله احاطه ایتک سایه سنده یالکز بو خسته نك حیاتی قورتاریش اولماز. مکمل بر ساناتوریمده تداوی ایدلک سایه سنده بر وطنداش هم اولمکدن قورتولور هم ده باشقارلی سرات طریقله، اولدورمکدن محافظه ایدیش اولور. طبک و طیبیک وظیفه سی خسته یی اینی ایتکدن زیاده حال صحتده اولانی خسته اولماقندن وقایه ایتکدر. (چین) ده عائله طبیلری عائله ده خسته بولونمادی مدتجه معین معاشرلی آیرلر. عائله دن بری خسته لایحه، خسته اینی اولونجه به قادر طبیلر معاش آلمازلر. آق جکرینه قوخ باسیلرلی دیشلرلی کچیرمیش اولان بر آدم، اخشاب بنالردن متشکل بر محله ده آتش آلان بر شو کیدرد. بو شوی آلوک طعمه سی اولماقندن قورتارمقله بر چوق شولردخی یانغین دن محافظه ایدیش اولور. بناء علیه متورملر ایچون صرف ایدیلن غیرتک منبی، ساده جه بر غیر اندیش شفقت دکل، عینی زمانده غایت مشروع و بحق بر خود اندیشلک درده. هیچ برکیمسه ورمه قارشى معافیت عرض ایتز، هر کسک آق جکرینه ورم میقروبی یرله شه بیلیر وهر کسی اولدیر بیلیر. وقتیه اوتوز بش قرق یاشنی کچدکدن صوکره ورمه قارشى معافیت حاصل اولدینی فکری واردی. پوکون بونک بر زعم اولدینی آکلاشیلیمشدر. بالعکس کنجلر داما زیاده قابلیت شفا عرض ایتکده درلر.

تورم استعدادینی تکوین ایدن شیلر باشلیجه، ارثیت، فضله یورغونلق، اینی بسله نه مه مک، کونشی، هواسی، تمیزلکی آز شولرده اقامت، مادی و معنوی هر نوع محرومیت واکداردر.

ثمراتی طوبیلا بقده در. وفیات آزالور، تولدات چوغالیور عمر وسطی یوکسه لیور (طبیعت عالمی) رفیقمزک، آمریقای شمالی احصائیات رسمییه سنه استناد یازدینی وجهله متحده آمریقا ده عمر وسطی ۵۶ سنه در. ۱۸۷۶ سنه سنده عمر وسطی ۴۱ و ۱۶ نجی عصرده ایسه ۱۸ الی ۲۰ سنه ایمش! عمر وسطی فرانسه ده ۲۵ کوسته ریلوردی. اسبق صحیه مدیر عمومیی دو قتر اسعد پاشانک تدقیقه نظر آ بزم (ازنیق) شهر مزده ۳۰ یاشنی کچن یوقش!

تورکیه جمهوری واسع اراضی به مالک در . بو اراضی نك
یالکیز محصولات ارضیه سی آلتش میلیون نفوسی اطعام ایتمه به
کافی در . حالبوکه بو واسع و محصولدار طوپراق اوزرنده
موجود نفوسمز ۱۵ میلیون راده سنده در . شو حسابجه بز
برطرفدن آزه ثلمه به و دیگر طرفدن چوق آرتما به محتاج بر قومنز،
ورمك انسان حیانتندن اعشار وبرکیسی آلدیفی معلومدر . فقط
بو اعشار پارلمنتونك بر قرار یله قالدیر یلاماز . بو ، بتون ملتک،
بتون افرادینك ، حیات وصحته لایق اولدینی اعتناسی سایه سنده
اولابیلیر . فقط کویلودن ، معلوماتسز ، کورکوسز کویلودن،
نورسز اهالییدن بونی بکله به بیلیری بز ؟ اونلرك کوزلری ملتک
منورلری در . اگر منورلر کوز وظیفه سنی ای ایفا ایتمزلرسه
خلقک نهقی کوزلرینه طورور . منورلر ، یالکیز دماغ اولمالی،
هم دماغ هم قلب اولمالی . بيلمه کی که کیمسه نك حیاتی کندی
مالی دکلدز و اونی عمومک حیاتی ، رفاهی ، انتباهی خدمته
قومادجه منسوب اولدیفی جمعیتک شرفی ومشروع بر عضوی
اولاماز .

ورمله مجادله بر آزده جنتله ، خرسز لقله ، جنایتله
وهر نوع تردی Dégénérescence ایله مجادله ایتمک
دیمکدر . قریمونولوجیا Criminologie اسمیله بر علم
تأسس ایتمکده در . کرک بو علمک ، کرک طبابت
عقلیه نك بز ویردیکی ایشیق لقله کورمشزدر ، که مجنونلرك،
خرسز لرك، قاتلارک خلاصه بیوک مجرملرك آنا ویا بابالری
اکثریا یافر نکیلی ، یا سرخوش ویا خود متورم اولمشلردر .
آنانک ، بابانک مالی وملکی ناصیل اولادینه میراث قالیورسه
آنانک ، بابانک سیئه لری ده حسنه لری ده ، صحت لری ده ،
مرضلری ده ارثیت فیزیولوژیائی وپسیقولوجیائی دینیلن
بر قانونله اولاده او یله جه میراث قالیر .

جمهوریت حکومت مزک ورمه قارشی آچیلان حربیمزی
آتشلندیره جکنه بز اطبایه هر صورته امدادده بولونا .
جاغه شبهه یوقدر . بوموضوع اوزره رینه داها بر چوق
کره لر عودت ایتمک واورس اوستنده بومسئله بی آغیر
چکیچ ضربه لر یله دوکمک چوق خیرلی بر ایشدر .

23 شباط 1928 اجتهاد نهوی

دوقتور عید الله هودت

«الیوم بزیم بولوندیغمز نقطه دن یکریمی سنه اول حرکت ایدن
آلمانیا ، بزیم اوچ متورم غائب ایتمه نه مقابل ایکی متورم غائب
ایدیور انکلتزه ایسه عینی وضعیت داخلنده یالکیز بر متورم
غائب ایدیور » دیدکدن صوکره علاوه ایدیور : « حقیقت
شودر، که (آلمانیا) ده و (انکلتزه) ده ورمک پنی تعقیب
سایه سنده ورم تغیراتی پک محسوس بر درجه ده آزماشدر » .
بو فرانسز دو قوتورینک استحصال ایتمش اولدیفی ارقامه نظراً
انکلتزه ده هر ۱۰,۰۰۰ نفوس آره سنده ورم و فیانتک نسبی
هر بیش سنه فاصله ایله ناصل تنزل ایتدیکی جدول آتیده
کورولور :

اون بیک نفوسده ورمدن

سنه	وفات مقداری
۱۸۶۰—۱۸۶۴	۲۵,۰
۱۸۶۵—۱۸۶۹	۲۴,۴
۱۸۷۰—۱۸۷۵	۲۲,۲
۱۸۷۵—۱۸۷۹	۲۰,۸
۱۸۸۰—۱۸۸۴	۱۸,۲
۱۸۸۵—۱۸۸۹	۱۶,۴

اصناف جمعیتلرینک تشکله شهراماتی مساعده ویریرکن بونلرك
برر خسته لقی قاصه سی تشکیل ایتمه بی درعه ده ایتمه لری شرط
اتخاذ ایتمه سی لازمدر . بوندن بدی سنه اول صحت عمومیه ایشار یله
مشغول ایکن بونک بر پروغرامنی ونظامنامه سنی تنظیم وشاپروغرافله
تکثیر اولومش بر قاق نسخه سنی اوزمان شهرامینی بولان جلال
بکه تودیع ایتمشک . حکومت داها دوغروسی امانت اصناف
جمعیتلری بویه بر مجبورت آلتنه آلامه صلاحیتدار اولادیفی فکرنده
بولوندی . و پروژه او یله جه کاغد اوزرنده قالدی . [*] حالبوکه
بزیم خلقمز هنوز وصایتدن مستغنی دکلدز . اصناف جمعیتلری
اعضالری کندی جمعیتلرینک خسته لقی قاصه سینه هر کی یاریم
لیرادن عبارت بر مبلغ تأدیه ایتمک سایه سنده ، هر زمان ایچلرندن
خسته اولانلری بر ساناتورومه کوندرمه یه ، بر خسته خانه ده
هفته لرحه راحت راحت هم ده خصوصی وبرنجی صنف او طله لرده
تداوی ایتدیرمک اقتدارینه مالک اولاجقلردی . اوزمان
یاهدیفمز دقیق حسابلره کوره آلتی بدی سنه صوکره مختلف
اصناف جمعیتلری کندیلرینه مخصوص بر خسته خانه تأسیس واحیا
ایده جک قادر زنکین بر خسته لقی قاصه سینه مالک بولوناجقلردی .
حرب معلوللری قارداش واولادلر مزکده بوفکردن ملهم اولملری
شایان تمئیدر . « مجزلر بیرله شنبه اقتدار اولور . »

[*] بو حیاتی ایشک او یانیدریلایسی یکی شهرامینمز محی الدین
بکک همکارلغندن مأولدر . «اجتهاد»